

Objekt Nyköpings hamn		Upprättad Karin Wesström	2007-01-03
ID nr F0480-0159	Kommun Nyköping	Senast reviderad Karin Wesström	2007-01-03

Fältbesök (namn, datum) Karin Wesström

Fältbesök (namn, datum)

Verksamhetsbeskrivning

Anläggningens status I drift

Anläggningsområdets tillgänglighet Öppet

Verksamhetstid (ungefärligt antal år) ca 400 år

Driftstart (år) före 1600-talet

Driftslut (år)

Antal miljöstörande verksamhetsår ca 400 år för hamnverksamhet

Produktion (produkt och mängd, om möjligt årtal för produkterna) ?

Beskrivning nuvarande processer (översiktligt) Nyköpings hamn svarar tillsyn, skötsel och underhåll för farlederna Nyköpingsleden och Viktorialeden samt hamnen. Nyköpings hamn är delaktig i lossning- och lastningsarbete i hamnen, upptagning och sjösättning av fritidsbåtar och står för mottagning och omhändertagande av fartygsgenererat avfall. Framförallt spannmål har lastats i hamnen. Enstaka andra laster kan förkomma. Under 2005 besökte 13 handelsfartyg Nyköpings hamn, varav ett över 1350 brottoton.

På sydvästkajen finns en sjömack med försäljning av diesel/bensin. I hamnen finns även restauranger, kiosker, butiker, arbetsplatser och parkeringsplatser. Ett hotell byggs under 2006-2007 på Kungshagen 1:15. Under sommarhalvåret samlas veteranbilar varje vecka på hamnplanen på sydostkajen. Tre kommersiella båtar med restaurangverksamhet har plats längs nordöstra kajen. Längs sydvästra kajen har en restaurangbåt fast plats. På östra kajen finns fordonsväg.

I anslutning till hamnområdet på västra sidan finns en spannmålssilo som ägs av ODAL. Silon planeras att läggas ner under 2007. Ev framtida användning av befintlig byggnad är oklart. I anslutning till hamnens östra sida finns kanotstadion, gästhamn, butiker och industriområde. Under 2005 besökte ca 2450 båtar gästhamnen.

Beskrivning tidigare processer (översiktligt)

Hamnverksamhet: I Nyköpings hamn har det lossats bl a; Östra sidan: kol (till gasverket), sågspån, timmer, sågade trävaror, vattenglas (till Lever), öltankar, vägsalt, bilar, traktorer, grus (till motorvägen); Västra sidan: spannmål, flis. Från hamnen har det lastats bl a: spannmål, jordbruksmaskiner. 1884 besöktes hamnen av 481 fartyg (sammanlagt 43 242 ton), framförallt järnmalm och havre lastades (Nordisk familjebok, 1887).

Upplag: Både på västra och östra sidan av hamnområdet har

det funnits upplag av kol och olja samt andra varor för industriell verksamhet.

Mackar: Under 1970-talet fanns en flytande mack vid "fyrkanten" vid småbåtshamnen på västra sidan. Macken lades ner 1978 och ersattes av den mack som idag finns på kajen. I övrigt har mackar funnit på tre platser vid SAAB ANA:s område i Spelhagen, väster om hamnen.

Avfallsdeponering: Renhållningsverket vid Spelhagen (västra sidan) började vid sekelskiftet 1900. Utfyllnad av industriellt och hushållsavfall i Spelhagen skedde fram till Arnöån där det brändes i öppna gropar. Omkring 1950 flyttades avfallshanteringen till Kungshagen på östra sidan, där även fyllningsmassor m.m deponerats. Dessa båda områden har en klar påverkan av föroreningssituationen i hamnområdet och Stadsfjärden.

Andra verksamheter: Västra sidan, Nyköpings varv. I anslutning till hamnområdet på östra sidan låg Nyköpings gasverk som var i drift till 1964 samt ett tegelbruk som lades ner under 1930-talet. Byggnaden på Kungshagen 1:6 användes som spannmålssilo. 1960 till 1980 var tomträtten för Kungshagen 1:21 upplåten för stuveriverksamhet. Tomträttshavare: 1982 till 1989 Målerifirma Ivar Brunelius, 1989 till 1993 Brunelius fastigheter AB, 1993 till 1997 RIAB Rationell Industriautom Service AB, 1997 till idag Sörmlands företagskonsult AB.

Avloppsvatten från processerna, nuvarande hantering

Byggnaderna i området är anslutna till kommunens avloppsnät. Anläggning för omhändertagande av latrin från fritidsbåtar och större fartyg finns på Kungshagen 1:23. Anläggningen (tillkom i mitten av 90-talet) är ansluten till kommunens avloppsnät.

Avloppsvatten från processerna, tidigare hantering

Tidigare har avloppsvatten troligen gått orenat till Stadsfjärden via åns utlopp och hamnområdet.

I processerna hanterade kemikalier

År 2005 lämnades 3,2 m³ spillolja till Tekniska verken, Linköping/Reci, Halmstad, 8 batterier till Boliden Bergsjö AB. Spilloljan lämnas i mindre dunkar av båtägare. Hamnpersonalen tömmer dukarna i en invallad oljetanker (500 l).

Restprodukter från processerna, mellanlagring (förekomst och typ)

Hamnen, muddringar: Första muddringen av inseglingrännan till Nyköping gjordes i slutet av 1600-talet. Underhållsmuddring har skett mer eller mindre kontinuerligt. Större underhållsmuddringar har utförts:

1948: Skopmuddring, deponering i Örsbaken.

1965: Sugmuddring, deponering i vassarna, framför allt på sydsidan.

1973: Muddring för småbåtshamn vid Brandholmen (analys finns). Deponering på land, vid Brandholmsvägen.

1985-86: Underhållsmuddring av farleden. Sugmuddring. Ca 150 000 m³ muddermassor, deponerades i vassarna söder och väster om farleden.

1986: Muddrades för gästhamn och vattensportstadion (sugmuddring 20 000 m³ i gästhamnen och 60 000 m³ i vattensportstadion. Deponering i fd våtmarksområde på Brandholmen). Se också MIFO-objekt: "Stadsfjärden, förorenade sediment"; "Brandholmen, muddermassor".

Avfall: 9 m3 hushållssopor från kryssningsbåtar och caféverksamhet samt ca 40 m3 blandade sopor från gästhamn.

Efterbehandlingsåtgärder, genomförda

Typ av genomförda åtgärder

Efterbehandlingsåtgärder, planerade. Typ av plan. åtgärder

Konflikter

Vid Stadsfjärden finns en kommunal badplats. Nyköpingsån är riksintresse för naturvård och friluftsliv och innefattas i Länsstyrelsens naturvårdsprogram. Hamnområdet är intressant som rekreations- och nöjesområde för Nyköpings invånare. Det finns planer på att i framtiden utöka bostadsbebyggelsen i hamnområdet och dess närhet. Stadsfjärden är av riksintresse för kustzonen men bedöms ändå ha ett ekosystem som är mycket vanligt i regionen.

Området och omgivningen

Markanvändning på objektet

Industrimark, tätort/bebyggelse (bostäder, affärslokaler, parkering)

Markanvändning inom påverkansområdet

Industrimark, tätort/bebyggelse, vatten

Avstånd från objekt till bostadsbebyggelse (m)

0-50 m (en bostad), övriga bostäder 50-200 m

Synliga vegetationsskador inom objektet

Synliga vegetationsskador inom påverkansområdet

Dominerande markförhållande inom området

Normaltäta jordarter
Jordartskartan: Väster: (fyllning på) Lergyttja/gyttjelera Öster: Glacial silt, varvig med lerskikt längs Nyköpings ån utlopp och fyllning på lergyttja/gyttjelera längs Stadsfjärden. För östra sidan, se även MIFO-objekt "Kungshagens

Topografi, lutning (%)

10-15 ‰ (?)

Typ av närrecipient

å, hav

Närrecipient (namn)

Nyköpingsåns utlopp, Stadsfjärden (Östersjön)

Avstånd från förorening till närrecipient (m)

1

Huvudavrinningsområde enligt SMHI

Nyköpingsån, 65

Byggnader och anläggningar

Byggnader, även rivna (ålder och skick)

Lastning har fram till idag främst skett på nordvästra kajen, där det även finns en sjömack. På Öster 1:1 finns på sydostkajen Nyköpings hamns oljebod. På Kungshagenfastigheterna finns ett tiotal större byggnader (uppförda från 1929 och framåt) med restauranger, kaféer, affärslokaler, träningslokal och arbetsplatser. På Kungshagen 1:20 används byggnadens övervåningen som bostad. Ett tiotal mindre byggnader finns på Kungshagen 1:23 och Öster 1:1 och används för matförsäljning, ffa under sommarhalvåret. Samtliga byggnader är i gott skick.

För tidigare byggnader se blankett A.

Förorenade markområden

Lokalisering av förorenad mark	Hamnplanen på Öster 1:1.		
Volym förorenade massor (m ³)	?		
Utbredning av förorening, yta (m ²)	?		
Koordinater på förorenade markområdet (rikets nät)	X:	Y:	Z:
Föroreningar	Kolväten		

Förorenat grundvatten

Lokalisering av förorenat grundvatten			
Volym förorenat grundvatten (m ³)			
Utbredning av förorening, yta (m ²)			
Koordinater på det förorenade grundvattenmagasinet (rikets nät)	X:	Y:	Z:
Föroreningar			

Förorenade sediment

Lokalisering av förorenat sediment	Stadsfjärden inkl hamnbassängen (Uppgifter från undersökningar av Stadsfjärden, se Tidigare undersökningar, blankett A)		
Volym förorenat sediment (m ³)	Ca 20 000 m ³ inom Öster 1:1 och Väster 1:1. (600 000 m ³ för hela Stadsfjärden.)		
Utbredning av förorening, yta (m ²)	Ca 40 000 m ² inom Öster 1:1 och Väster 1:1. (1 200 000 m ² för hela Stadsfjärden.)		
Koordinater på det förorenade sedimentet (rikets nät)	X: 6514088	Y: 1570345	Z:
Föroreningar	Höga halter av bly, kadmium och kvicksilver har uppmätts i Stadsfjärdens sediment. Påverkan av oljeutsläpp från båtar/fartyg samt påverkan av båtbottnfärger trolig.		

Deponier

Deponi	Utanför objektet, sydsidan Stadsfjärden.		
Typ av deponi	Öppen		
Innehåll i deponin	Muddermassor		
Läckage från deponi			
Deponins koordinater (rikets nät)	X:	Y:	Z:

Deponi	Utanför objektet, Björshult		
Typ av deponi	Aktiv		

Innehåll i deponin	Avfall (idag ca 40 m ³ /år).		
Läckage från deponi			
Deponins koordinater (rikets nät)	X: 6513700	Y: 1570250	Z:

Deponi	Utanför objektet, Kungshagens deponi (sannolikt använd vid hamnverksamheten)		
Typ av deponi	Nedlagd		
Innehåll i deponin	Avfall 1950-1965 (fortsatt även tippning)		
Läckage från deponi			
Deponins koordinater (rikets nät)	X: 6514400	Y: 1570600	Z:

Deponi	Utanför objektet, Spelhagens deponi (sannolikt använd vid hamnverksamheten)		
Typ av deponi	Nedlagd		
Innehåll i deponin	Avfall 1900-1950		
Läckage från deponi			
Deponins koordinater (rikets nät)	X: 6514150	Y: 1569700	Z:

Deponi	Utanför objektet, Brandholmen (1948 samt 1986).		
Typ av deponi	Öppen		
Innehåll i deponin	Muddermassor		
Läckage från deponi	Muddermassor har täckts med Bentofix.		
Deponins koordinater (rikets nät)	X:	Y:	Z:

Dagvatten

Dagvattendränning (typ)	Dagvatten avleds från kajplanerna genom brunnar ut i hamnbassängen.
Dagvattenrecipient (typ)	å/hav

Övrigt

Övrigt